

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«Лексичні і граматичні труднощі перекладу
(арабська і українська мови)»**

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.060 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша – арабська

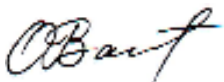
Освітня програма: Арабська мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	4 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> навчальної дисципліни за вибором є формування знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмій перекладацької діяльності з акцентуванням на вірному виборі перекладацької стратегії. Курс передбачає підготовку перекладачів шляхом вивчення теоретичних основ перекладу письмових і усних текстів з арабської мови на українську та з української мови на арабську.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є формування базових теоретичних знань з перекладу в його нормативному аспекті та певних навичок і вмій перекладацької діяльності, які б забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії, що обумовлена професійними потребами.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен навчитися розуміти і розрізняти: поняття багатозначності, вибір адекватного словникового відповідника, правильне застосування того чи іншого способу перекладу лексики, визначення межі припустимості перекладацьких лексичних трансформацій, переклад етноспецифічної лексики. У результаті вивчення цього курсу студент повинен навчитися перекладати українською і арабською мовами тексти різних стилів із урахуванням тематичної лексики; навчитися адекватно сприймати та розуміти вихідний текст; розробити вміння знаходити основну лінію вихідного тексту, навчитися швидко і грамотно оформлювати переклад.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає трансляцію інформації українською, арабською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою; – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема вирішення стандартних завдань професійної діяльності. <i>фахових компетентностей (ФК):</i> – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної

	<p>мови та культури мовлення.</p> <p>– ФК 14. <i>Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.</i></p>
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – <u>10 год.</u></p> <p>Практичні заняття – <u>20 год.</u></p> <p>Самостійна робота – <u>60 год.</u></p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Поняття перекладацьких трансформацій. Класифікації перекладацьких трансформацій. Лексичні трансформації, їх види. Граматичні трансформації. Причини застосування граматичних перекладацьких трансформацій. Особливості перекладу газетно-інформаційних матеріалів. Мовна специфіка газетних заголовків, способи їх відтворення. Особливості перекладу юридичних текстів. Вимоги до перекладу юридичного документу. Особливості перекладу спеціальних (наукових та науково-технічних) текстів. Вимоги до перекладу наукових та науково-технічних текстів. Особливості перекладу художньої прози. Особливості перекладу етноспецифічних понять і лексем на позначення реалій. Переклад арабських лексичних лакун. Фразеологічні одиниці і їх переклад. Безеквівалентні лексичні та граматичні одиниці.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична фонетика арабської мови», «Практична граматики арабської мови», «Вступ до арабської філології», «Загальне мовознавство» на I курсі навчання.</p>
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова):</p> <p>Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури.</p> <p>Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс.</p> <p>Корунець, І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>: Підручник. Вінниця: «Нова Книга».</p> <p>Корунець, І. В. (2008). <i>Вступ до перекладознавства</i>: Підручник. Вінниця: «Нова книга».</p> <p>Литвин, І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко».</p> <p>Рьжих В.И. (2002). <i>Глагольная система арабского литературного языка. Книга первая: Сильные глаголы</i>. Одесса: Астропринт.</p> <p>Чередниченко О.І. (2001). <i>Міжкультурні аспекти перекладу // Мовні і концептуальні картини світу</i>. К.: КНУ ім. Т. Шевченка.</p> <p>Almanna, A. (2016). <i>The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic</i>. London and New York: Routledge.</p> <p>Eckehard Schulz Gunther Krahl Wolfgang Reuschel (2004). <i>Standard Arabic. An elementary-intermediate course</i>. Cambridge University Press.</p> <p>Eksell, Kerstin. (2006). Analytic Genitive. In K. Versteegh (Ed.), <i>Encyclopedia of Arabic Language and Linguistics</i>, Leiden – Boston: Brill. 1, 82–85.</p> <p>Vacha, N.N., & Bahous, R. (2011). <i>Foreign Language Education in Lebanon: A Context of Cultural and Curricular Complexities</i>. <i>Journal of Language Teaching and Research</i>.</p> <p>Holes, Clive. <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>. (1995). New York.</p> <p>Додаткова:</p> <p>Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга».</p> <p>Кальниченко, О. А., Подміногін, В. О. (2005). <i>Історія перекладу та думок про переклад у текстах та коментарях. Частина перша: Загальні питання. Стародавні часи</i>: Навчальний посібник. Харків: Вид-во НУА.</p> <p>Карабан, В. (2002). Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга.</p> <p>Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури.</p> <p>Кононенко, В.Г. (2013). Лексичні трансформації в перекладі суспільно-політичних текстів арабської мови. // <i>Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки</i>. Вип.17, С.144-148. Луцьк: Світязь.</p> <p>Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). <i>Світ усного перекладу</i>. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга».</p> <p>Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), <i>Language, discourse and translation in the West and Middle East</i> (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.</p>

	<p>11. Додаткові ресурси (за наявності): Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <ul style="list-style-type: none"> - http://www.nbu.gov.ua/node/422 - Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera - Портал новин أخبار أوكراينا بالعربية أخبار (arab.com.ua) - Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) - Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature - Журнал арабської літератури أخبار أوكراينا بالعربية أخبار (arab.com.ua) - nwf.com. أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي (neelwafurat.com) - Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info - Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kp9 - Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ - Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ - Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua - Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p
Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Кононенко Валерія Григорівна Старший викладач кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	http://eastphil.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

Кононенко В.Г.